

FREYJA MARGRÉT BJARNADÓTTIR OG JÓN HEIÐAR ERLENDSSON

FYRIRMYNDIR Í NÁMI FULLORÐINNA –
VERÐLAUNAHAFAR 2011

Á ráðstefnu Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins (FA) og Norræns tengslanets um nám fullorðinna sem bar yfirskriftina Ný viðhorf til náms og var haldin á Hótel Reykjavík Natura í desember 2011 voru þau Freyja Margrét Bjarnadóttir og Jón Heiðar Erlendsson valin fyrirmyndir í námi fullorðinna árið 2011. Viðurkenninguna og verðlaunin sem henni fylgir veitir FA þeim einstaklingum sem hafa skarað fram úr í námi fullorðinna á vegum samstarfsaðila FA. Hér á eftir fara frásagnir Freyju og Jóns af fyrra námi og hindrununum sem þau þurftu að sigrast á.

„SKÓLAGANGAN HEFUR GEFIÐ MÉR ÁRÆÐI OG
SJÁLFSTRAUST“

Freyja Margrét Bjarnadóttir

Árið 1969 útskrifaðist ég úr grunnskóla. Á þeim tíma voru aðstæður þannig að það voru engin ráð með að halda áfram í skóla. Ég átti þau fót sem ég stóð í en í mörg ár voru skólafötin þvegin á laugardögum og þann daginn komst ég ekki út. Jólin eru á næsta leiti núna og allir vilja fá nýja flík fyrir hátíðarnar. Jólin sem ég var 12 ára fékk ég jólakjól, sniðinn úr gluggatjöldunum. Ég var ánægð en nærumhverfið hneykslaðist.

Á þessum árum var það venjan að krakkar færu að vinna í frystihúsinu sumarið eftir fermingu og það var eins með mig. Eftir skólaskyldu fer ég síðan í fullt starf í fiskvinnslunni, þá aðeins 15 ára. Á átjándra ári fór ég sem kaupakona í sveit, kynnist þar tilvonandi eiginmanni mínum og byrja að búa. Í sveitinni fór ég mörg ár afturábak í tíma. Þar var ekkert rafmagn, aðeins olíulampar og kerti en síðar fengum við ljósavél. Fyrsta þvottatækið mitt var síðasta þvottabrettið sem var hægt að kaupa í Kaupfélaginu, eldað var á olíuvél og símanúmerið var eitt stutt og eitt langt.

Árið 1987 urðum við að hætta búskap og flytja á mölina. Kvótinn hafði verið skertur það mikið að við sáum okkur ekki fært að lifa af búskap og það var komið að þeim tímamótum að börnin þurftu að komast í skóla. Vinna fyrir konur var fábreytt, búið eða fiskur. Ef það var önnur vinna var setið um hana. Ég valdi fiskinn, en fór svo í að vinna í rækjuverksmiðju. Þegar vöðvabólga var búin að taka sinn toll fór ég að vinna á þjónustudeild fyrir aldraða og síðar sem gangastúlka á sjúkrahúsinu.

Árið 1989 var tekinn inn nýr hópur í öldungadeild Menntaskólans á Ísafirði og var ég þar í tvö ár. Ég komst svo að því að ég er ekki nein ofurkona og mat það svo að sá tími sem ég notaði fyrir mig í skóla myndi vera betur nýttur til þess að sinna skólanámi hjá börnunum mínum og afla tekna fyrir heimilið. Einhvern tíma myndi ég taka upp þráðinn aftur. Það varð seinna en ég hélt, meðal annars vegna veikinda sem tóku frá mér dágóðan tíma.

Eftir aldamótin var ég í starfi hjá Svæðisskrifstofu um málefni fatlaðra á Vestfjörðum og þar var boðið upp á nám fyrir stuðningsfulltrúa sem ég ákvað að prófa. Áður en ég hóf það nám hafði Fræðslumiðstöð Vestfjarða haldið undirbúningsnámskeið fyrir þroskaþjálfanam sem ég notaði til að meta mína stöðu í námi og komst að því að ég væri ekki illa stödd. Alltaf er maður að efast um sjálfan sig.

Á meðan ég var í stuðningsfulltrúanáminu fréttum við nemendurnir af félagsliðanámi og fengum við Smára Haraldsson forstöðumann Fræðslumiðstöðvar Vestfjarða í lið með okkur að koma því á fót á Ísafirði. Smári sneri sér til Ólínu Þorvarðardóttur skólameistara Menntaskólans á Ísafirði sem brást vel við að bjóða uppá þetta nám. Félagliðanamið gekk vel hjá mér og vorið sem ég útskrifaðist vissi ég af því að það ætti að taka nýjan hóp inn í sjúkraliðanámið og sótti ég um. Sjúkraliðanáminu lauk ég og þá átti ég aðeins eftir um 13 einingar til stúdentsprófs og eftir smá hvatningu frá mínum nánustu ákvað ég að klára stúdentsprófið, sem ég gerði vorið 2010.

Í námi mínu hefur verið mikið um sálfræðiáfangar og hefur það nýst mér vel í starfi sem félagsliði og sjúkraliði. Það hefur þó ekki einungis nýst í starfi heldur einnig gert mér kleift að skilja samferðamenn mína betur og þá hegðun sem mér var óskiljanleg áður. Það er sérstakt fyrir konu á

mínum aldri að vera með menntaskólanemum í námi. Þau eru bara til fyrir sjálf sig og inn í þann hóp komst ég ekki sem skiljanlegt er. Þessi skólaganga hefur gefið mér áræði og sjálfstraust en ekkert hefði orðið úr neinu ef metnaðurinn hefði ekki verið til staðar.

Í gegnum þessa þrautagöngu í mínu námi hef ég fengið mikinn stuðning og ómetanlega hvatningu frá þeim hópi sem er í kringum mig. Þessi menntun sem ég hef fengið hefur

opnað dyr skilnings og vitneskju sem ég hefði orðið af ef ég hefði ekki farið þessa vegferð og ekki má gleyma kennurum sem hafa haldið utan um og hvatt mig áfram.

Í dag stunda ég nám í þjóðfræði í Háskóla Íslands en það að hafa náð þessu marki að geta sótt um í Háskóla finnst mér stór áfangi, svo er bara að taka á honum stóra sínum og láta námið ganga. Þó ég sé ekki spræk eins og fiðla, duga mér þrír strengir til þess að gera það sem ég ætla mér.

„SÁ SEM HEFUR ALDREI GERT MISTÖK HEFUR ALDREI GERT NEITT NÝTT“

Þegar allt fór á hvolf haustið 2008 stóð ég frammi fyrir tveimur valkostum. Annað hvort að reyna að standa við skuldbindingar gagnvart mínum lánardrottnum eða gera eitthvað allt annað við mitt líf. Eftir margar andvökunætur þar sem mér gafst tími til að skoða mína stöðu og mína möguleika sá ég fram á það að ég myndi aldrei ná að komast út úr þeirri stöðu sem ég var kominn í gagnvart lánastofnunum.

Á þessum tímamarki fannst mér að mínum kröftum væri betur varið á annan hátt en að vera fangi bankanna. Ég tók því þá ákvörðun að láta gamlan draum rætast og skella mér í skóla. Hjarta mitt sagði mér að eltast frekar við mína drauma í stað þess að vera fastur í einhverjum draumi sem var mér aldrei hugleikinn. Krafan um að mennta sig var ekki áberandi í mínu umhverfi þegar ég var ungur. Ég er uppalinn úti á landi og þar var háskólamenntað fólk litið hornauga, álitnir aumingjar sem ekki nenntu að vinna alvöru vinnu. Allt þetta hafði áhrif á mín viðhorf til náms en á þessum tímamarki árið 2008 vissi ég sjálfur hvað ég vildi gera og ætlaði ekki að láta aðra hafa áhrif á mína ákvörðun. Ég ætlaði að fara í nám.

Mín fyrri reynsla af skólakerfinu var ekki góð. Mér var tjáð af kennurum og samnemendum mínum að ég væri heimskur og það ætti ekki að hleypa mér upp í 8. bekk. Ég var sagður ólæs, titlaður óþekktargemlingur sem ekki væri hægt að tjónka við. Ég var hreinlega afskrifaður með öllu í gagnfræðaskóla. Löngunin til að fara áfram í skóla var því ekki mikil og eftir eina önn í framhaldsskóla fór ég út á vinnumarkaðinn. Alltaf blundaði samt í mér sá draumur að láta verða af því að skella sér aftur í skóla og hefur verk-

fræði eða tæknifræði alltaf heillað mig mjög.

Þegar kreppan skall á árið 2008 missti ég allt það sem ég hafði unnið fyrir á einu augabragði. Sem betur fer var ég búinn að vinna vel í sjálfum mér á þessum tímamarki eftir margra ára þunglyndi vegna eineltis sem ég var beittur í skóla á mínum yngri árum. Í stað þess að vera heima og vorkenna mér yfir því sem ég hafði misst tók ég þá ákvörðun að líta einfaldlega á þetta sem tækifæri til að láta mína drauma rætast.

Vorið 2009 skræði ég mig á listabraut í lðnskólanum í Hafnarfirði því ég var ekki alveg viss um hvert mig langaði að stefna. Ég notaði tímann til að líta í kringum mig og fann lausn sem myndi líklega henta mér alveg ágætlega. Um haustið hóf ég nám í Menntastöðum hjá Miðstöð símenntunar á Suðurnesjum (MSS) og eftir það fóru hjólin að snúast. Ég tók upp mottó sem góð kona kenndi mér þarna en það er „GÆS“ (get, ætla og skal) og hef ég fylgt því æ síðan. Hjá MSS opnuðust mér dyr að heimi sem ég taldi að mér væri endanlega lokaður vegna þess að ég var kominn yfir þennan hefðbundna framhaldsskólaaldur. Mér var sérlega vel tekið hjá MSS og mig langar sérstaklega að þakka Önnu Lóu og Hönnu, kennurum mínum, fyrir tímann þar. Eftir að hafa

Jón Heiðar Erlendsson

Fyrirmyndir í námi fullorðinna hjá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA) árið 2011. Frá vinstri: Ingibjörg Elsa Guðmundsdóttir framkvæmdastjóri FA, Árni Stefán Jónsson varaformaður stjórnar FA, Freyja Margrét Bjarnadóttir og Jón Heiðar Erlendsson verðlaunahafar og Guðrún Eyjólfsdóttir formaður stjórnar FA.

lokið Menntastofnum fór ég í Háskólabró Keilis þar sem lauk námi árið 2011.

Í dag er ég að hefja mitt annað ár í hátækniverkfræði í Háskólanum í Reykjavík. Ég þarf að minna mig daglega á það að ég get það sem ég ætla mér, ég ætla að ná mínum markmiðum og ég skal ná þangað sem ég ætla mér. Uppgjöf

er ekki í boði, það væri of auðvelt að gefast upp og nota þær afsakanir að ég sé greindur lesblindur og með ADHD. En eins og Albert Einstein sagði „Hver sá sem hefur aldrei gert mistök, hefur aldrei gert neitt nýtt“ og það mun ég hafa að leiðarljósi í mínu lífi.